

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 6C/226/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913217375
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2014:7913217375.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Helenou Kuzmovou v právnej veci navrhovateľky: C. Š. Z.. J., P.. XX.X.XXXX, Y. L..E. XXXX/X, X., proti odporcovi: RAPID life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31690904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

- I. Súd **z r u š u j e** rozsudok Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.1.2012, č.k.3C/2578/2012.
- II. Súd **o d k l a d á** vykonateľnosť tohto rozsudku do právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci o návrhu navrhovateľky na zrušenie rozhodcovského rozsudku.
- III. **N e v y h o v u j e** návrhu odporcu na prerušenie konania.
- IV. Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Trebišov súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 331,50 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V. Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa svojim návrhom domáhala, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice z 19.1.2012, sp.zn. 3C/2578/2012 a zdôvodnila to tým, že uvedeným rozsudkom jej bola uložená povinnosť zaplatiť odporcovi 51,45 Eur ako aj trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 Eur, do 5 dní od doručenia tohto rozsudku. Návrh odôvodnila tým, že Arbitrážny súd Košice nemal právomoc na konanie a rozhodovanie o návrhu odporcu, pretože rozhodcovská doložka na základe ktorej mala byť právomoc Arbitrážneho súdu Košice založená je neplatná. Neplatnosť rozhodcovskej doložky odôvodnila tým, že pri podpise poistnej zmluvy jej boli dané na podpis aj všeobecné poistné podmienky odporcu, súčasťou ktorých bol aj text dohody o rozhodcovskej doložke. Táto rozhodcovská doložka nemôže byť platná, pretože vylučuje aby ktorýkoľvek z účastníkov poistnej zmluvy v prípade sporov mohol svoje právo, nárok uplatniť aj na všeobecnom súde.

Odporca navrhoval návrh zamietnuť. Poukázal na to, že petit návrhu je neurčitý, je nezrozumiteľný. Rovnako poukázal na to, že návrh o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom a predovšetkým poukázal na to, že rozhodcovská doložka ako taká je platná z individuálneho dojednania. Navrhovateľka mala možnosť pred uzavretím rozhodcovskej doložky s jej obsahom sa oboznámiť a mohla ovplyvniť obsah tak, ak by ju nepodpísaním úplne vylúčila, čo by viedlo k trvaniu poistného vzťahu bez rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská doložka je platná aj preto, lebo nevykazuje znaky podľa § 53 ods.4 písm.r) Občianskeho zákonníka.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi a to predovšetkým návrhom na začatie konania o zaplatenie 51,45 Eur a návrh na splátkový kalendár, upovedomením o začatí konania pred rozhodcovským súdom, poisťnou zmluvou č.4479790006 zo dňa 17.7.2008, rozhodcovským rozsudkom 3C/2578/2012, poisťnou zmluvou zo dňa 7.7.2008, osobitnými zmluvnými dojednaniami k poisťnej zmluve zo dňa 7.7.2008, všeobecnými poisťnými podmienkami, oznámením o zániku poisťnej zmluvy zo dňa 16.12.2008, pripojeným uznesením Najvyššieho súdu SR, č.k. 6Cdo/1/2012, návrhom na prerušenie konania, nálezom Ústavného súdu SR č.II.ÚS 499/2012, spisom Arbitrážneho súdu Košice 3C/2578/2012, dokladom o doručení rozhodcovského rozsudku a to dňa 9.10.2013, vyjadrením odporcu k návrhu na začatie konania s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

Z podaného návrhu ako aj z výpovede navrhovateľky na pojednávaní súd zistil, že navrhovateľka sa svojím návrhom domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný Arbitrážnym súdom Košice a to podľa ustanovenia § 40 ods.1 písm.c) zákona č.244/2002 a predovšetkým poukázala navrhovateľka na to, že ako hlavný dôvod na podanie tohto návrhu je neplatnosť rozhodcovskej doložky a teda z toho vyplývajúca nepríslušnosť a nedostatok právomoci Arbitrážneho súdu Košice. Poukázala na to, že odporca neumožnil navrhovateľke osobitne dojednanie rozhodcovskej doložky a v danom prípade je nepochybné, že rozhodcovskú doložku si navrhovateľ (spotrebiteľ) osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Ako navrhovateľka mohla len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. S poukazom na absenciu rozhodcovskej doložky je nepochybné, že prípadný spor z poisťnej zmluvy nemôže rozhodovať Arbitrážny súd nakoľko absentuje základná podmienka konania a to právomoc a príslušnosť rozhodovacieho orgánu - Arbitrážneho súdu. Navrhovateľka poukázala na to, že zmluvu uzatvorili vtedy s ČSOB poisťovňou 7.7.2008 a uzatváral ju s ňou bratranec, išlo o uzatvorenie zmluvy ktorú podpísala, podpísala čo bratranec ukázal, dôverovala mu. Ani ona, ani bratranec nemali dostatok času na ozrejenie tejto zmluvy. Následne táto zmluva bola zrušená. Nepodala voči rozhodcovskému rozsudku odpor, ale hneď podala žalobný návrh na súd. Je pravdou, že ona podpísala poisťnú zmluvu aj osobitné zmluvné dojednania, neprečítala si všetky podmienky. Navrhovateľka sa dožadovala zrušiť rozhodcovský rozsudok, pretože pokladá rozhodcovskú doložku za neplatnú, nebola osobitne dojednaná a rovnako žiadala odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.

Odporca navrhoval návrh zamietnuť, poukázal predovšetkým na to, že rozhodcovskú doložku pokladá za platne uzavretú, je platná z dôvodu individuálneho dojednania. Navrhovateľka mala možnosť pred uzavretím rozhodcovskej doložky s obsahom sa oboznámiť, mohla ovplyvniť jej obsah tak, aby ju nepodpísala, nepodpísaním úplne vylúčila, čo by viedlo k trvaniu poisťného vzťahu bez rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská doložka relevantná k okolnostiam prípadu je platná aj preto, lebo nevykazuje znaky podľa § 53 ods.4 písm.r) Občianskeho zákonníka. Dikcia tohto ustanovenia vyžaduje, aby rozhodcovská doložka od spotrebiteľa vyžadovala, aby všetky spory s dodávateľmi riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V tomto súdnom konaní vystupuje ako navrhovateľ spotrebiteľ a odporca ako dodávateľ. Súd k sporu pristúpil ako k spotrebiteľskému sporu a rozhodcovská doložka relevantná v okolnostiach plynie teda od spotrebiteľa. Odporca uviedol, že rozhodcovská doložka taká ako bola koncipovaná nevytvára medzi stranami nerovnováhu, navyše bola individuálne dojednaná. K uzavretiu poistenia, k uzavretiu každého právneho vzťahu dôjde vtedy, pokiaľ dôjde k dohode o podstatných náležitostiach, konkrétne v tomto prípade k poisťnej zmluve. Podstatné náležitosti poisťnej zmluvy obsahuje poisťná zmluva, niektoré sú obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach. Rozhodcovská doložka bola pravidelnou alebo náhodilou zložkou týchto finančných zmlúv a preto už len z tohto hľadiska nemôže nikto tvrdiť, že k uzavretiu poistenia došlo až momentom podpísania rozhodcovskej doložky, Navrhovateľka uviedla, že predtým ako poistenie a rozhodcovskú doložku uzatvárala nič nečítala. Osobitné zmluvné dojednania, resp. všeobecné poisťné podmienky obsahujú 17 častí, sú uzavreté podpisom poisťníka potvrdzujúcim prevzatie týchto podmienok. Osobitné zmluvné dojednania nie sú 18.časťou poisťných podmienok, ale už ako vyplýva z ich názvu, ide o osobitné zmluvné dojednania. Odporca tvrdil, že pokiaľ by navrhovateľka osobitné zmluvné dojednanie nepodpísala, v takom prípade by poisťný vzťah trval bez osobitných zmluvných dojednaní. Odporca poukázal aj na rozhodnutia súdov v obdobných sporoch.

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k tomuto právnomu záveru:

Dňa 4.1.2012 podal odporca na Arbitrážny súd Košice žalobu z 2.1.2012, ktorou žiadal, aby Arbitrážny súd Košice rozhodol o jeho pohľadávke voči navrhovateľke, ktoré pozostáva nezaplatenej pohľadávky 51,45 Eur, zároveň žiadal, aby súd uložil navrhovateľke povinnosť uhradiť trovy rozhodcovského konania.

Arbitrážny súd Košice bez nariadenia pojednávania dňa 19.1.2012 rozhodol rozhodcovským rozsudkom sp.zn. 3C/2578/2012 tak, že uložil navrhovateľke povinnosť uhradiť pre odporcu sumu 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,00 Eur do 5 dní od doručenia tohto rozhodcovského rozsudku. Tento rozhodcovský rozsudok bol doručený navrhovateľke 9.10.2013. Navrhovateľka dňa 6.11.2013 podala na Okresný súd Trebišov návrh proti odporcovi, ktorým žiadala, aby súd vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok zrušil z vyššie uvedených dôvodov. Uvedené skutočnosti súd zistil zo spisu Arbitrážneho súdu Košice sp.zn. 3C/2578/2012 ako aj z návrhu navrhovateľky.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že odporca uplatnil svoj nárok na rozhodcovskom súde ako nárok z poistnej zmluvy uzavretej odporcom ako poistníkom a navrhovateľkou ako poistencom. Ide o poistnú zmluvu zo dňa 17.7.2008, č.zmluvy 4479790006. Predmetom poistnej zmluvy bolo životné poistenie a rovnako nie je sporné ani to, že k zmluve boli pripojené všeobecné poistné podmienky a že obsah týchto poistných podmienok potvrdila navrhovateľka vlastnoručným podpisom dňa 7.7.2008. Súčasťou všeobecných poistných podmienok sú aj osobitné zmluvné dojednania vyššie uvedenej poistnej zmluvy. V bode 2 osobitných zmluvných dojednaní sa uvádza, že poistník a poisťovňa vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle 15.časti týchto všeobecných poistných podmienok. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Aj osobitné zmluvné dojednanie je opatrené podpisom navrhovateľky ako aj osoby konajúcej za odporcu.

Podľa § 40 ods.1 písm.j) Zákona č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. 13a).

Podľa § 3 ods.1 Zákona č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods.1 Zákona č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 5 ods.2 Zákona č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak je súčasťou inak neplatnej zmluvy rozhodcovská doložka, tá je neplatná len vtedy, ak sa na ňu vzťahuje dôvod neplatnosti zmluvy.

Podľa § 4 ods.8 Zákona č.250/2007 Z.z., predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 2 písm.a) Zákona č.250/2007 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy 1) nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, 2) zamestnania alebo povolania, 2a).

Podľa § 2 písm.b) Zákona č.250/2007 Z.z., predávajúci osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 2 písm.i) Zákona č.250/2007 Z.z., službou akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne s výnimkou činností upravených osobitnými predpismi, 5) nad ktorými vykonávajú dozor profesijné komory alebo iné orgány štátnej správy, ako sú uvedené v § 19.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods.4 písm.r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Súd vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení zrušil uvedený rozhodcovský rozsudok po tom, čo zistil, že rozhodcovská doložka uzavretá medzi účastníkmi dňa 7.7.2008 spočívajúca v tom, že o nárokoch navrhovateľky vyplývajúcej z vyššie uvedenej poisťnej zmluvy môže výlučne rozhodovať iba rozhodcovský súd. Takto formulovaný text rozhodcovskej doložky zo 7.7.2008 nie je medzi účastníkmi sporný. Vzhľadom na ustanovenie § 53 ods.4 písm.r) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, dohoda rozhodcovskej doložky je neplatná, pretože sa v nej uvádza, že spory s dodávateľom vyplývajúce z poisťnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi je oprávnený riešiť výlučne rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní. V prípade neprijateľných podmienok ide stále o porušenie všeobecne právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a preto u navrhovateľky je daný dôvod na podanie návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods.1 písm.j) zákona č.244/2002 Z.z..

Navrhovateľka v návrhu uviedla, že dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku je ustanovenie § 40 ods.1 písm.c) Zákona č.244/2002 Z.z.. Dohoda o rozhodcovskej doložke je neplatným právnym úkonom, pretože odporuje zákonu, teda ustanoveniu § 53 ods.4 písm.r) Občianskeho zákonníka. Ide o absolútnu neplatnosť dohody o rozhodcovskej doložke a preto súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou neplatnosti právneho úkonu tak ako ho určí účastník konania. Z uvedeného dôvodu súd určil, že je tu dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods.1 písm.j) zákona č.244/2002 Z.z., pretože rozhodcovský súd porušil všeobecný záväzný právny predpis na ochranu spotrebiteľa, ktorým je práve ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka. Toto vyplýva aj z poznámky pod čiarou ako odkaz č.13 a práve na § 53 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ odporca žiadal návrh zamietnuť z dôvodu, že v prípade zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, nemôže ísť o spotrebiteľskú zmluvu, tak súd sa nestotožňuje s týmto jeho tvrdením, pretože toto tvrdenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní ani v platnej právnej úprave. Rovnako sa súd nestotožnil ani s ostatnými tvrdeniami odporcu a aj ostatné dôvody uvádzané odporcom v súvislosti s absenciou zákonných dôvodov na strane navrhovateľky na podanie návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku súd poznamenáva, že ani v jednom z týchto tvrdení odporca neargumentuje tým, žeby obsah rozhodcovskej doložky bol v súlade s ustanovením § 53 ods.4 písm.r) a § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka. Preukázanie skutočností, že obsah rozhodcovskej doložky rigorózne určuje, že spory medzi účastníkmi sa majú riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní, činí zo zákona takúto dohodu o rozhodcovskej doložke neplatnou. Preto akákoľvek argumentácia zo strany odporcu nedokazuje, žeby návrh navrhovateľky na zrušenie rozhodcovského rozsudku nebol odôvodnený. Iné dôkazy, napr. výsluch svedka súd nevykonal, pretože to pokladal za bezpredmetné.

Na návrh navrhovateľky súd podľa § 40 ods.2 Zákona č.244/2002 Z.z. odložil vykonateľnosť vyššie citovaného rozhodcovského rozsudku z toho dôvodu, že konanie o zrušenie tohto rozhodcovského rozsudku nie je právoplatne skončené a vo veci je rozhodnuté tak, že sa rozhodcovský rozsudok zrušuje.

Súd nevyhovel návrhu odporcu na prerušenie konania z dôvodu, že v obdobnej veci Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 10.7.2014, č.II.ÚS 499/2012 vyslovil právny názor a zároveň zrušil uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.12.2012, sp.zn. 2Cdo/5/2012 v obdobnej veci ako sa vedie konanie na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 6C/226/2013. Súd sa oboznámil z vyššie uvedeným nálehom Ústavného súdu SR a konštatuje, že predmetný nález nemá taký súvis s vecou Okresného súdu Trebišov 6C/226/2013, ktorý by odôvodňoval prerušenie konania z niektorých dôvodov uvedených v § 109 a § 110 Občianskeho súdneho poriadku. Z citovaného nálezu súd zistil, že predmetom konania pred Ústavným súdom SR a Najvyšším súdom SR je exekučné konanie ako aj posudzovanie porušenia práva účastníka konania spočívajúcou odňatie jeho možnosti konať pred súdom.

Navrhovateľka je oslobodená od platenia súdnych poplatkov podľa zákona č.71/1992 Z.z., pretože ako spotrebiteľ sa domáha ochrany svojho práva na súde. Keďže odporca nebol v konaní úspešný, súd

podľa § 2 ods.2 Zákona č.71/1992 Z.z. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 331,50 Eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p., pretože navrhovateľka trovy konania nežiadala, odporca trovy žiadal, ale v konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu, na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 OSP/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť v zmysle ust. § 205 ods. 2 len tým, že

a/ v konaní došlo k vydám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené/ § 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnom konaní.